Miyszani Owiec

Data publikacji: 23.04.2014 11:30

Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika przypada na 23 kwietnia. Jak podaje Jan Szymik w wydanej przez Sekcję Ludoznawczą Polskiego Związku Kulturalno - Oświatowego w RC książce ''Doroczne zwyczaje i obrzędy na Śląsku Cieszyńskim'' dzień ten związany jest w tradycji ludowej z hodowlą bydła, a zwłaszcza owiec i koni.

W Beskidach odbywał się w tym czasie spęd owiec przez poszczególnych gospodarzy do zagrody bacy, mieszanie owiec, po czym redyk wyruszał ze wsi w góry na pastwiska. Tradycja ta od niedawna reaktywowana jest w Istebnej, wpierw na Stecówce, a od kilku lat równolegle i na Stecówce, i na Ochodzitej, gdzie zarówno Piotr Kohut, jak i Henryk Kukuczka odtwarzają tradycyjny obrzęd mieszania owiec. Zwyczaj ten kultywuje się także w Koszarzyskach na Zaolziu.

W dzisiejszych czasach, aby obrzęd mogli podziwiać turyści i mieszkańcy regionu, zamiast tradycyjnie w dniu św. Wojciecha, organizuje się go w dzień wolny, sobotę lub niedzielę w pobliżu tradycyjnej daty. Podczas samego obrzędu mieszania zachowana jest jednak dawna tradycja.. Tego roku mieszanie owiec zaplanowano w Koniakowie na 2-go maja na godzinę 11.30 (zaczyna się naprzeciwko OSP), na Stecówce 11 maja o 12.00, a w Koszarzyskach na Zaolziu 17 maja.

Jak podaje Jan Szymik, niegdyś wierzono, że noc przed tym dniem i po nim wyjątkowo sprzyjała działalności czarownic, które krowom odbierają mleko. Aby tego dokonać, czarownice szły w nocy nago na miedzę pola tej gospodyni, której krowy chciały poczarować. W tym celu ciągnęły po zroszonej trawie za sobą płócienka – lniane chusty do cedzenia mleka, wypowiadając przy tym odpowiednie formuły zaklęcia. Tym sposobem, jak utrzymywano, odbierały cudzym krowom mleko, a przysparzały swoim.

Jan Szymik, prowadząc badania zwyczajów na Śląsku Cieszyńskim, zanotował także ludowe przekonanie dotyczące pogody - gdy w dzień św. Wojciecha padał deszcz, to zapowiadał obfitość mleka w tym roku. Jeśli rano i wieczorem były mgły, zwiastowało to, że mleko będzie tłuste, to znaczy, że będzie dużo śmietany, a tym samym i masła.

(indi)